

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Інститут з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Кафедра кримінального процесу та криміналістики

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«ВК.05 Практика Європейського суду з прав людини у кримінальному
провадженні»**

Освітньо-наукова програма –	Право
Рівень вищої освіти –	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань –	08 Право
Спеціальність –	081 Право
Вид дисципліни –	вибіркова
Мова викладання –	українська

Інформація про викладача
к.ю.н., доцент
Шехавцов Руслан Миколайович
098-119-51-99
shehavtsov@gmail.com

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 ІПФПНП
Протокол від «20» грудня 2023 №9

Розробник (викладач)
доцент кафедри кримінального процесу та
криміналістики ІПФПНП
к.ю.н., доцент

/підпис/

Шехавцов Р.М.
/ініціали та прізвище/

Практика Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні:
силабус з навчальної дисципліни. Львів: Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2023. 9 с.

1. Характеристика дисципліни	
Семестр навчання	3 семестр
Обсяг	4 кредити ЄКТС (120 год.)
Анотація	Метою викладання навчальної дисципліни «Практика Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні» полягає у поглибленні, розширенні та систематизації аспірантами (ад'юнктами) раніше здобутих знань з особливостей провадження у Європейському суді з прав людини (ЄСПЛ) та реалізації його рішень у вітчизняному кримінальному провадженні. Основними завданнями вивчення дисципліни «Практика ЄСПЛ у кримінальному провадженні» є засвоєння здобувачами вищої освіти сутності доктринального бачення ЄСПЛ змісту кримінального обвинувачення, права на доступ до суду, інституціональних вимог до суду (законність, незалежність та неупередженість), справедливого правосуддя (рівноправність сторін, змагальність, обґрунтованість судових рішень, право зберігати мовчання та не свідчити проти себе, використання доказів, отриманих незаконно або в порушення вимог Конвенції з прав людини та основоположних свобод, недопустимість провокації, відмова особи від гарантій справедливого судового розгляду), публічного розгляду справи (принцип гласності та виключення з нього, право на усний розгляд справи та на присутність в судовому засіданні, публічність оголошення рішень у справі), розумності строків, презумпції невинуватості, прав сторони захисту.
Мета вивчення дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії правничих компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОНП «Право»
2. Програмні компетентності та результати навчання здобувача за ОНП «Право»	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати комплексні проблеми у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, продукувати нові теоретичні та прикладні ідеї, приймати відповідні організаційні та управлінські рішення у сфері юридичної освіти і науки або юридичної практики, що супроводжується переосмисленням наявних і створенням нових цілісних знань та/або професійною діяльністю.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність критичного осмислення і творчого пошуку раціональних шляхів вирішення актуальних світоглядних та прикладних проблем юридичної науки і практики; ЗК 2. Здатність кваліфікувати явища і події правової дійсності, а також розуміти характер процесів, що відбуваються у правовій системі держави як галузевій структурі; ЗК 3. Здатність знаходити, відбирати, інтегрувати й систематизувати інформацію за певним напрямом і генерувати на її основі нові ідеї; ЗК 4. Здатність застосовувати закони логіки в процесі інтелектуальної діяльності; ЗК 9. Здатність кваліфіковано формулювати результати власних наукових пошуків і усвідомлювати соціальну та громадянську відповідальність за них; ЗК 10. Здатність працювати автономно та в команді, проявляти лідерські навички та особистісні риси, що відповідають нормам професійної етики; здатність до самооцінки та самоосвіти.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(ФК)	СК 1. Здатність формулювати наукову проблему, обирати оптимальні методи для дослідження у галузі права, аналізувати й узагальнювати його результати;

	СК 2. Здатність виконувати самостійні оригінальні дослідження у певній галузі права та досягати наукових результатів, що створюють нові знання; СК 3. Здатність експертно оцінювати і тлумачити чинні нормативно-правові акти й розробляти пропозиції щодо їх удосконалення; СК 5. Здатність розуміти механізми законодавчого регулювання різних сфер суспільних відносин, бачити прогалини і проблеми та моделювати варіанти їх усунення; СК 8. Здатність обґрунтовувати стратегічні рішення з питань правозастосовної діяльності; СК 9. Здатність зіставляти правові норми в межах інституту, галузі, системи права, а також різних правових систем; СК 10. Здатність практично застосовувати знання і норми чинного законодавства у дослідницько-пошуковій, науково-педагогічній та юридично-прикладній діяльності.
Програмні результати за ОНП	Програмні результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 02	Адаптувати новітні теорії, концепції, підходи щодо розуміння сутності та специфіки категорій приватного та публічного права до різних галузей юриспруденції, а також тенденції розвитку сучасних правових сімей – до правової системи України
ПРН 03	Аналізувати ефективність процесів державотворення та функціонування державно-правового механізму, прогнозувати їх перспективи
ПРН 05	Застосовувати теоретичні знання для побудови моделей вирішення (у тому числі процесуального забезпечення) прикладних проблем приватного права
ПРН 07	Діагностувати стан злочинності в державі, аналізувати перспективи реалізації сучасної державної політики, спрямованої на запобігання та протидію вчиненню протиправних дій
ПРН 08	Критично оцінювати чинне вітчизняне кримінальне та кримінальне процесуальне законодавство і знати практику їх застосування
ПРН 09	Аналізувати механізми впливу оперативно-розшукового законодавства на суспільні відносини, грамотно застосовувати систему оперативно-розшукових сил, засобів і методів
ПРН 10	Долучатися новими теоретичними, прикладними і комплексними ідеями до виконання поставлених завдань із дотриманням стандартів професійної етики і системи загальнолюдських цінностей
ПРН 12	Презентувати (усно і письмово) результати власного наукового дослідження, відповідно до встановлених формальних і змістових вимог
ПРН 13	Вести наукову дискусію на науково-практичних заходах та через наукові видання, у тому числі іноземною мовою

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Правова основа діяльності Європейського суду з прав людини.	17	4	4	9	16	2	2	12
Тема 2. Структура та повноваження Європейського суду з прав людини	13	2	2	9	14	2		12
Тема 3. Основні доктринальні положення статті 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод	13	2	2	9	14	2	2	10
Тема 4. Концепція захисту права на свободу під час кримінального провадження у Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод	17	4	4	9	16	2	2	12
Тема 5. Основні концепції, що визначають зміст права на справедливий суд у статті 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод	15	4	4	7	14	2		12
Тема 6. Ознаки справедливого судового розгляду	15	4	4	7	16		2	14
Тема 7. Гарантії обвинуваченого у вчиненні злочину у Конвенції про захист прав та основоположних свобод	15	4	4	7	16	2	2	12
Тема 8. Особливості імплементації рішень Європейського суду з прав людини у вітчизняному кримінальному провадженні	15	4	4	7	14		2	12
Екзамен								
Усього годин	120	28	28	64	120	12	12	96

Види навчання	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота
Методи контролю	Поточний контроль, екзамен
Попередні навчальні дисципліни (Пререквізити)	ОК.03 Теорія і практика наукових досліджень ОК.04 Проблеми тлумачення правових норм ОК.06 Методологія сучасного правознавства
Супутні та наступні навчальні дисципліни (Постреквізити)	Кваліфікаційна робота

4. Організація навчання і контролю

Проведення занять та консультацій	Усі аспіранти (ад'юнкти) незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми
-----------------------------------	---

	поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта (ад'юнкта) та освітньо-науковою програмою ЛьвДУВС. Аудиторні заняття проводяться за розкладом відповідної групи у вказаних аудиторіях. Пропуски занять відпрацьовуються. Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, розміщеним на інформаційному стенді (сайті) кафедри за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 26, (або через e-mail викладача).
Відпрацювання пропущених занять	Відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів у ЛьвДУВС, порядок і критерії поточного оцінювання успішності визначаються робочою програмою з кожної навчальної дисципліни і можуть різнитися залежно від специфіки предмета вивчення та методики викладання. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС основними формами індивідуального відпрацювання здобувачами вищої освіти пропущених занять або отриманих незадовільних оцінок є: – усно під час безпосереднього спілкування із науково-педагогічним працівником з питань, передбачених планом практичного (лабораторного) чи семінарського заняття, яке відповідно було пропущене чи, на якому була одержана незадовільна оцінка; – письмово у формі підготовки та захисту реферату по одному з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. Реферат є індивідуальним завданням, виконується здобувачем вищої освіти власноручно доступним для розуміння почерком обсягом 8–10 сторінок основного тексту (зберігається на кафедрі до початку наступного семінару); – письмово у формі розв'язання тестових завдань з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка; – виконання практичних (лабораторних) завдань з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка; – вирішення тестових завдань або інших творчо-аналітичних завдань шляхом застосування комп'ютерних технологій з питань теми пропущеного заняття чи заняття, на якому була одержана незадовільна оцінка. Відпрацювання відбуваються відповідно до графіку, затвердженого на кафедрі, або у формі відеоконференцій із застосуванням засобів дистанційного навчання.
Допуск до підсумкового контролю	Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі отримання мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання та має відпрацьовані пропущені практичні, семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки (відповідно до Положення ЛьвДУВС «Про організацію освітнього процесу»)
Система оцінювання	Оцінювання рівня досягнення програмних результатів навчання проводиться шляхом поточного та підсумкового оцінювання. Поточне оцінювання застосовується для вивчення рівня досягнення програмних результатів навчання на семінарських, практичних заняттях, за виконання (підготовку) рефератів та тестових завдань з використанням відповідних критеріїв та бальної шкали. Критеріями проходження здобувачем вищої освіти поточного оцінювання має бути отримання ним обов'язково мінімум однієї позитивної оцінки за кожен програмний результат навчання з

	освітньо-наукової програми «Право» в процесі поточного оцінювання. Оцінювання знань та умінь на семінарських та практичних заняттях здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі на рівні творчого використання. Оцінка "Добре"- виставляється, якщо питання розкрито повністю, здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі на рівні аналогічного відтворення. Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо питання розкрито не повністю, здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки. Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо питання не розкрито або розкрито неповністю, а здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оцінювання рівня підготовки та виступу з рефератом здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог. Оцінка "Добре"- виставляється, якщо тема реферату розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти добре орієнтується в матеріалі; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог. Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо тема реферату розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; реферат оформлено відповідно до встановлених вимог. Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо тема реферату не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно; під час відповідей на запитання здобувач вищої освіти не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість реферату немає значення. Оцінювання рівня засвоєння матеріалу за результатами проведення тестового завдання здійснюється за п'ятибальною шкалою за такими критеріями: Оцінка "Відмінно"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 90-100% завдань. Оцінка "Добре"- виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 71-89% завдань. Оцінка "Задовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 60 -70% завдань. Оцінка "Незадовільно" – виставляється, якщо здобувач вищої освіти дав правильну відповідь на 0-59% завдань. Підсумкове оцінювання рівня засвоєння програмних результатів навчання проводиться у формі заліку за 100-бальною шкалою та на основі набраних балів на семінарських заняттях.
Шкала підсумкового оцінювання	Відображена у Таблиці 1 Положення про організацію освітнього процесу ЛьвДУВС https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-

	orders.html
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про антиплагіатну систему у Львівському державному університеті внутрішніх справ» затвердженого наказом ректора ЛьвДУВС від 02.06.2020 № 126 https://www.lvduvs.edu.ua/uk/lvsuia/legal-framework/provisions-orders.html та листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»
5. Літературні та інформаційні джерела	
Основна література	1. Белоусов Ю. Л., Блага А. Б., Житний О. О., Захаров Є. Ю., Кобзін Д. О., Мармазов В. Є. Застосування Європейської конвенції з прав людини та практики суду в діяльності органів внутрішніх справ України / [Ю. Л. Белоусов, А. Б. Блага, О. О. Житний, Є. Ю. Захаров, Д. О. Кобзін, В. Є. Мармазов]. К. : Цифра, 2008. 324с. 2. Бущенко А. П. Застосування статей 3 та 5 Європейської конвенції з прав людини в національній судовій практиці / Харківська правозахисна група. Х. : Права людини, 2007. 215с. 3. Бущенко А. П. Стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: систематизований дайджест рішень Європейського суду з прав людини / А. П. Бущенко Х. : Права людини, 2009. 412с. 4. Бущенко А. П. Стаття 5 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: систематизований дайджест рішень Європейського суду з прав людини / А.П. Бущенко. 2. вид., випр. та доп. Х. : Права людини, 2008. 432с. 5. Вибрані рішення Європейського Суду з прав людини (1993-2002рр.)/Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина. Серія II. Коментарі прав і законодавства. Вип.. 3.-Харків: "Консум". - 2003. - 464с. 6. Дженіс М., Кей Р., Бредлі Е. Європейське право у галузі прав людини: джерела і практика застосування / М. Дженіс, Р. Кей, Е. Бредлі. - Пер. з англ. - К.: Артек, 1997. - 624 с. 7. Дмитриченко І. В. Звернення громадян та неурядових організацій до Європейського суду з прав людини: навч.-практ. посібник / Національний ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова; Благодійний фонд "Центр правової освіти". Миколаїв : Атол, 2006. 59с. 8. Європейський Суд з прав людини: організація, процедура, правила звернення / Міністерство юстиції України. — К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2000. 16с. 9. Клименко О. М. Як звернутися до Європейського Суду з прав людини / Центр правових досліджень. К. : Видавець Фурса С.Я., 2006. 64с. 10. Лищина И.Ю. Международные механизмы защиты прав человека / И.Ю. Лищина - Харьков: Фолио, 2001. 112 с. 11. Мармазов В.Є., Піляєв І.С. Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції : Навчальний посібник. [ред. Ю.С. Шемшученко]. -К.: Юридична книга, 2000. 472 с. 12. Паліюк В. П. Застосування судами України Конвенції про захист прав людини та основних свобод / В. П. Паліюк — К. : Фенікс, 2004. — 263с. 13. Паліюк В. П. Особливості застосування судами України конвенції про захист прав людини та основних свобод: Навч.-практ. посібник / Паліюк В. П. / Благодійний фонд "Центр правової

	освіти". Миколаїв : Атол, 2003. 130с. 14. Фурса С. Я., Фурса Є. І., Щербак С. В. Закони України "Про державну виконавчу службу", "Про виконавче провадження", "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини": науково-практ. коментар / Центр правових досліджень Фурси / [Світлана Ярославівна Фурса (заг.ред.)]. К. : Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2008. 1169с.
Методичне забезпечення	1. Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у кримінальних провадженнях в Україні: методичні рекомендації для підготовки до практичних і семінарських занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр», галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право», кримінально-правової спеціалізації, денної та заочної форм навчання / Укладач: О.П. Горпинюк. – Львів: ПП «Видавництво БОНА», 2018. 174 с. 2. Практика Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні: збірник рішень / Укладачі О.В. Авраменко, А.Я. Хитра, Р. М. Шехавцов. – Львів: ЛьвДУВС, 2020. 357 с.
Інформаційні ресурси	Посилання на електронну бібліотеку: https://www.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh , Moodle (МІА: ОСВІТА)
6. Опитування щодо якості викладання	
<i>Опитування буде проводитися після завершення навчання в он-лайн режимі, посилання буде надано перед опитуванням</i>	